

II-3 สิ่งแวดล้อมในการดูแลผู้ป่วย

i. ผลลัพธ์						
ประเด็นสำคัญที่ควรรายงาน: ความพร้อมใช้ ประสิทธิภาพ ความปลอดภัย การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ความเอื้อต่อสุขภาพและการเรียนรู้						
ข้อมูล/ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	2559	2560	2561	2562	2563
1. อุบัติการณ์ความไม่ปลอดภัยด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมระดับ						
- ปานกลาง	5	5	42	19	38	6
- มาก	3	3	6	3	10	3
2. อุบัติการณ์การได้รับอันตรายจากสารเคมีหรือของเสียทางการแพทย์	0	0	0	0	0	0
3. การซ่อมแผนรับสถานการณ์ฉุกเฉิน	1 ครั้ง/ปี	1	1	1	1	1
4. การซ่อมแผนอัคคีภัย	1 ครั้ง/ปี	1	1	1	1	1
5. จำนวนอุบัติเหตุความไม่พร้อมใช้ของเครื่องมือแพทย์	< 2 ครั้ง	0	1	0	2	2
6. จำนวนอุบัติเหตุไม่พร้อมใช้งานของเครื่องมือแพทย์ที่ใช้ช่วยชีวิต	< 2 ครั้ง	0	0	0	0	0
7. เครื่องมือแพทย์ที่ใช้ช่วยชีวิตได้รับการสอบเทียบ	100 %	100%	100%	100%	100%	100%
8. อุบัติการณ์ความไม่พร้อมใช้ของระบบ						
- ไฟฟ้า	5	0	3	1	0	3
- ประปา	5	0	0	0	0	0
- ระบบแก๊สทางการแพทย์และสูญญากาศ	5	0	0	0	0	5
9. นำประปาผ่านคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย	100%	50%	100%	66.67%	75%	100%
10. นำทิ้งผ่านเกณฑ์คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย	100%	50%	50%	66.67%	100%	67.67%
11. ร้อยละของปริมาณขยะที่ลดลง						
- ขยะติดเชื้อ	>ร้อยละ 5	8.75	32.07	0.62	13.14	33.76
- ขยะทั่วไป	>ร้อยละ 5	1.54	3.15	9.70	9.88	39.55

ii. บริบท**ลักษณะสิ่งก่อสร้าง:**

- โรงพยาบาลพากา มีพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ 35 ไร่ โดยมีอาคารให้บริการและสนับสนุนบริการ ทั้งหมด จำนวน 7 อาคาร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาคารชั้นเดียว ยกเว้นอาคารตึกผู้ป่วยนอกที่เป็นอาคาร 2 ชั้น มีทางลาดเชื่อมระหว่างอาคารตึกผู้ป่วยนอกกับอาคารแพทย์แผนไทยและอาคารงานเวชปฏิบัติและงานบริหาร รวมทั้งมีทางลาดเชื่อมกับอาคารผู้ป่วยใน
- โรงพยาบาลพากา มีระบบประปาอยู่ 2 จุด มีอาคารระบบไฟฟ้าสำรอง (ตั้งเครื่องปั่นสำรองไฟ) 1 จุด มีระบบบำบัดน้ำเสีย 1 จุด เตาเผาขยะ 1 จุด และมีโรงพักขยะติดเชื้อ 1 จุด ขยะทั่วไป 1จุด
- การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมในการดูแลผู้ป่วยนั้น ได้ดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการระดับโรงพยาบาล โดยมีเป้าหมายให้ผู้ป่วย ญาติ ชุมชน และบุคลากรของโรงพยาบาลมีความปลอดภัยจากโครงสร้างทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมและการจัดการของเสียของโรงพยาบาลรวมถึงเป็นสถานที่ที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพ มีระบบสาธารณสุขที่จำเป็น มีเครื่องมือที่จำเป็นพร้อมใช้งานตลอดเวลา

เครื่องมือและเทคโนโลยีสำคัญ:

- เครื่องมือทางการแพทย์:
  - 1) มีเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการช่วยชีวิต เช่น Defibrillator เครื่องช่วยหายใจชนิดเคลื่อนที่ เครื่อง AED เป็นต้น
  - 2) มีเครื่องมือสำหรับช่วยวินิจฉัย เครื่องมือสำหรับรักษา และเครื่องมือสนับสนุนทางการแพทย์
- เทคโนโลยี:
  - 1) มีการใช้โปรแกรม HosXpในการบริการผู้ป่วย
  - 2) มีการใช้ระบบ Smart Queue
  - 3) มีระบบ Data Center และมีระบบserver สำรอง
  - 4) มีการใช้เอกซเรย์ระบบ PACS ในงานรังสีวินิจฉัยทั่วไปและทางทันตกรรม
  - 5) มีระบบการแจ้งเตือนชนิดทาง Application Line
  - 6) มีระบบแจ้งเตือนอุณหภูมิตู้เย็นที่ใช้เก็บยา วัคซีนและเลือด เป็นต้น

iii. กระบวนการ**II-3.1 ก. ความปลอดภัยและสวัสดิภาพ**

(1) ผลการตรวจสอบและการปรับปรุงโครงสร้างอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย เอื้อต่อความปลอดภัย/ประสิทธิภาพ

- 1) อาคารและสิ่งก่อสร้างใช้แบบแปลนจากแบบแผน กระทรวงสาธารณสุข
- 2) มีตรวจสอบโครงสร้างอาคารสถานที่ โดยตรวจสอบอาคารสถานที่โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองทุกปี (ล่าสุด เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2563) และวางแผนการตรวจสอบอาคารสถานที่ด้วยตนเองทุกเดือน
- 3) เมื่อวันที่ 6-7 มิถุนายน 2562 สำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพเขต 2 จังหวัดพิษณุโลก ได้เข้าตรวจสอบระบบวิศวกรรมความปลอดภัย และระบบโครงสร้างอาคารสถานที่

รายงานการประเมินตนเอง (SAR 2020) รพ.

ผลการตรวจสอบพบว่า ระบบโครงสร้างอาคารสถานที่ เป็นไปตามข้อกำหนดทางกฎหมาย และได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตามระบบโครงสร้างและความปลอดภัยดังนี้

ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/การพัฒนา
1.การวางแผนระบบอาคาร ตามที่กฎหมายกำหนด ควรมีการตรวจสอบความพร้อมใช้ของระบบประกอบอาคาร เช่น ควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ/ผู้พิการ และจัดให้มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้พร้อมใช้	1. โรงพยาบาลฟากท่าได้ดำเนินการสร้างห้องน้ำผู้สูงอายุ/ผู้พิการแล้วจำนวน 2 จุดที่บริเวณตึกผู้ป่วยนอก 2. ในปีงบประมาณ 2563 ได้ดำเนินการปรับปรุงห้องน้ำผู้พิการ อาคารผู้ป่วยในจำนวน 2 ห้อง
2.แสงสว่างส่องตามทางเดินไม่ครอบคลุมจุดเสี่ยงต่างๆ ภายในโรงพยาบาล	1. ในปีงบประมาณ 2563 โรงพยาบาลฟากท่าได้ดำเนินการปรับปรุงระบบไฟฟ้าส่องสว่างเพื่อความปลอดภัยในจุดเสี่ยง
3.ในตัวอาคารที่มีอุปกรณ์ เครื่องมือไฟฟ้า ควรมีการติดตั้งสายดินเพิ่มเติมในจุดที่ยังไม่ได้ติดตั้งเพื่อป้องกันการเกิดการลัดวงจรของเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ อันจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงานและเกิดเพลิงไหม้อาคารได้ และต้องมีการตรวจเช็คความต่อเนื่องของสายตัวนำลงดิน และวัดค่าความต้านทานลงดิน ณ จุดทดสอบทุกปี	1.โรงพยาบาลได้ดำเนินการให้ช่าง สืบหาและตรวจสอบอุปกรณ์ที่ต้องมีการติดตั้งสายดินในทุกจุดของโรงพยาบาล - ดำเนินการติดตั้งสายดินครบทุกจุดเรียบร้อยแล้ว - ในปี2563 ได้ดำเนินการเผื่อระวังโดยการตรวจเช็คความต่อเนื่องของสายตัวนำลงดินและวัดค่าความต้านทานลงดิน ณ จุดลงดิน เรียบร้อยแล้ว
4.ฟิวส์แรงต่ำมีความร้อนสูง ต้องทำการถอดอุปกรณ์ออกแล้วทำความสะอาดหน้าสัมผัส และตรวจสอบฉนวนบริเวณที่เกิดความร้อน	1.โรงพยาบาลฟากท่าได้ดำเนินการ ถอดอุปกรณ์ออกแล้วทำความสะอาดหน้าสัมผัส และตรวจสอบฉนวนบริเวณที่เกิดความร้อนเรียบร้อยแล้ว
5.จุดต่อสายไฟมีความร้อนสูง ต้องทำการขันแน่นใหม่และตรวจสอบฉนวนบริเวณที่เกิดความร้อน	1. โรงพยาบาลฟากท่าได้ดำเนินการ ขันแน่นจุดต่อสายไฟใหม่และตรวจสอบฉนวนบริเวณที่เกิดความร้อน เรียบร้อยแล้ว

- โรงพยาบาลฟากท่า ดำเนินการปรับปรุง อาคารผู้ป่วยใน ให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยเพื่อรับมือสถานการณ์โควิด-19 โดยปรับปรุงห้อง Negative pressure และผนังห้องผู้ป่วยชาย ผู้ป่วยหญิง และNurse Station จากกระจกบานเกล็ด เป็น กระจกแบบเลื่อน เพื่อลดการแพร่เชื้อ ตามคำแนะนำของสำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพเขต 2 จังหวัดพิษณุโลก
- โรงพยาบาลฟากท่าได้ดำเนินการปรับปรุง ห้องทันตกรรม ให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยเพื่อรับมือสถานการณ์โควิด-19 เรียบร้อยแล้ว
- โรงพยาบาลฟากท่าได้ดำเนินการจัดจุดตรวจผู้รับบริการกลุ่มเสี่ยง PUI (ปรับปรุงตามสถานการณ์ปัจจุบัน)
- โรงพยาบาลฟากท่าได้ดำเนินการปรับปรุงลานจอดรถ เพื่อรองรับผู้มาติดต่อราชการและผู้เข้ามาใช้บริการ โดยดำเนินการปรับเปลี่ยนสนามหญ้าที่เป็นผิวขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อ เป็น ลานคอนกรีตเสริมเหล็ก
- โรงพยาบาลฟากท่าได้ดำเนินการปรับปรุงโรงพักขยะ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน และเพียงพอต่อการใช้งาน

(2) การกำกับดูแล ติดตาม และปรับปรุงระบบบริหารอาคารสถานที่และการรักษาความปลอดภัย

- มีคณะกรรมการ ENV รับผิดชอบในการกำกับดูแลระบบงานบริหารอาคารสถานที่และการรักษาความปลอดภัย และนำเสนอผู้บริหาร และคณะกรรมการบริหารทุกเดือน
- คณะกรรมการมีแผนในการตรวจสอบ บำรุงรักษา และแก้ไขเพื่อให้มั่นใจได้ว่ามีความปลอดภัยในสถานที่ และมีหน่วยงานภายนอกจากศูนย์วิศวกรรมฯ มาดำเนินการตรวจสอบโครงสร้างและความปลอดภัย ปีละ 1 ครั้ง

รายงานการประเมินตนเอง (SAR 2020) รพ.

- โรงพยาบาลฟากท่า มีการจัดการเรื่องความเสี่ยงภายในโรงพยาบาล แบบคือความเสี่ยงผ่านโปรแกรมความเสี่ยงออนไลน์ หากมีความผิดปกติในเรื่องของความปลอดภัย เจ้าหน้าที่สามารถแจ้งข้อมูลเข้าระบบได้ทันที คณะกรรมการ ENV สามารถนำข้อมูลจากระบบรายงานความเสี่ยงมาจัดการได้อย่างทันเวลา
- มีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ดูแลกำกับการฝึกอบรม การซ้อมแผนอัคคีภัย และมีการสำรวจและติดตามผลและให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานแต่ละหน่วยเสนอแจ้งซ่อมบำรุง และในด้านความปลอดภัยมียามรักษาความปลอดภัยดูแลพื้นที่โรงพยาบาลทั้งกลางวันและกลางคืนตลอด 24 ชั่วโมง
- มีเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรฟากท่า เข้ามาตรวจตามจุดเสี่ยงในโรงพยาบาลในช่วงเวลากลางคืน ทั้งในพื้นที่อาคารผู้ป่วย และอาคารบ้านพักของเจ้าหน้าที่

(3) การตรวจสอบความเสี่ยง/การปฏิบัติที่ไม่ปลอดภัย (ความถี่ สิ่งที่พบ การปรับปรุง)

- โรงพยาบาลฟากท่า มีการค้นหาความเสี่ยงเชิงรุกโดยคณะกรรมการ ENV ร่วมกับทีม RM, IC เดินสำรวจทุกเดือน และระบบจัดการเรื่องความเสี่ยงภายในโรงพยาบาลแบบคือความเสี่ยงผ่านโปรแกรมความเสี่ยงออนไลน์ หากมีความผิดปกติในเรื่องของความปลอดภัย คณะกรรมการ ENV สามารถรับทราบปัญหาได้ทันที และพบปัญหามีการจัดการเบื้องต้นตามสภาพปัญหา สำหรับในปีนี้มีการค้นหาและดำเนินการแก้ไขดังนี้
  - ปรับปรุงสถานที่จอดรถมอเตอร์ไซด์/รถยนต์ ที่จอดรถสำหรับคนพิการ ปรับปรุงพื้นผิวบริเวณทางเข้าโรงพยาบาล
  - จัดโซนการให้บริการ เป็นโซนให้บริการผู้ป่วยทั่วไป ผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โซนผู้รับบริการส่งเสริมสุขภาพแยกตึกชัดเจน โซนผู้ป่วยโรคติดต่อ และมีป้ายบอกทิศทาง ป้ายจุดบริการ มีสัญลักษณ์ติดบริเวณพื้นที่ต่างระดับที่มองเห็นชัดเจน
  - มีการจัดพื้นที่ให้เหมาะสมในการรับผู้ป่วยและการทำงานของบุคลากร การวางระบบรักษาความปลอดภัยของหน่วยงานและผู้ป่วย
  - วางระบบความปลอดภัย ได้แก่ จัดเวรยามรักษาความปลอดภัย และ ติดตั้งกล้องวงจรปิดทุกตึกภายในโรงพยาบาล รวมถึงบริเวณเขตบ้านพักเจ้าหน้าที่ และขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ตำรวจจาก สถานีตำรวจภูธรฟากท่า เข้ามาตรวจสอบความปลอดภัยตามจุดเสี่ยงในโรงพยาบาล

(4) ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญและการป้องกัน

- ผลการตรวจสอบความพร้อมของห้องแยกโรคผู้ป่วยแพร่เชื้อทางอากาศ จากสำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพเขต 2 จ. พิษณุโลก พบอัตราการระบายอากาศภายในห้องห้องแยกโรคผู้ป่วยแพร่เชื้อทางอากาศต่ำกว่าค่ามาตรฐาน จึงได้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแผ่นกรองอากาศ บริเวณหน้า Exhaust air หัวเตียงผู้ป่วยและห้องน้ำ ผลการตรวจวัดอัตราการระบายอากาศภายในห้องผู้ป่วยและห้องน้ำ และความเร็วลมบริเวณหน้า Exhaust air หัวเตียงผู้ป่วยและห้องน้ำ ส่งผลให้อัตราการระบายอากาศภายในห้องห้องแยกโรคผู้ป่วยแพร่เชื้อทางอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และมีมาตรการป้องกันอัตราการระบายอากาศห้องแยกโรคที่ไม่ได้มาตรฐาน ดังนี้
  - มีการวัดค่าอัตราการระบายอากาศทุกสัปดาห์ และก่อนใช้งานทุกครั้ง (โรงพยาบาลได้จัดหาเครื่องวัดความเร็วลม)
  - กำหนดให้มีการเปลี่ยนแผ่นกรองอากาศ บริเวณหน้า Exhaust air หัวเตียงผู้ป่วยและห้องน้ำทุกครั้งหลังการใช้งาน
  - กำหนดให้มีการตรวจเช็คเกจวัดค่าต่างๆ ก่อนการใช้งานทุกครั้ง
- เครื่องกำเนิดไฟฟ้าของทางโรงพยาบาลมีการใช้งานมานาน เมื่อเข้าสู่ช่วงฤดูใน ฤดูร้อน จะมีไฟฟ้าดับค่อนข้างบ่อยและเป็นเวลานาน จึงมีความจำเป็นที่ซ่อมบำรุงเป็นประจำและเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซึ่งมีการใช้งานมานาน จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนงบลงทุนในปี 2565 เพื่อจัดซื้อเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเพิ่มอีก 1 เครื่องเพื่อป้องกันการปัญหาไฟฟ้าขัดข้อง
- โรงพยาบาลมีการปรับทางเข้า ออก เป็นทางเดียว ตลอด 24 ชั่วโมง โดยผู้ป่วยหรือผู้มารับบริการต้องผ่านจุดตรวจคัดกรองในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ทุกสาย

- จากการที่สำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพเขต 2 จังหวัดพิษณุโลก ได้วัดค่าสายล่อฟ้า พบว่ามีค่าเกินมาตรฐานซึ่งโรงพยาบาลได้ดำเนินการปรับปรุงและซ่อมแซมเรียบร้อยแล้ว

(5) การให้ความรู้และฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม

วันที่	เนื้อหา	เป้าหมาย (ร้อยละ)	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม		
			จำนวน เป้าหมาย(คน)	จำนวนเข้าร่วม อบรม(คน)	ร้อยละ
10 กุมภาพันธ์ 2559	อบรมอัคคีภัยและซ้อม สถานการณ์สมมติเกิดที่ตึก แพทย์แผนไทย	95	95	92	96.84
13 มกราคม 2560	อบรมอัคคีภัยและซ้อม สถานการณ์สมมติเกิดที่ ผู้ป่วยใน	95	102	99	97.05
12 มีนาคม 2561	อบรมอัคคีภัยและซ้อม สถานการณ์สมมติเกิดที่ตึก แพทย์แผนไทย	95	100	97	97
12 มีนาคม 2562	อบรมอัคคีภัยและซ้อม สถานการณ์สมมติเกิดที่ ผู้ป่วยใน	95	100	97	97
21 กรกฎาคม 2563	อบรมอัคคีภัยและซ้อม สถานการณ์สมมติเกิดที่ ผู้ป่วยในเวลากลางคืน	95	116	116	100

II-3.1 ข. วัสดุและของเสียอันตราย

(1) วัสดุและของเสียอันตรายที่สำคัญ มาตรการป้องกัน การจัดการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

- โรงพยาบาลมีการสำรวจและจัดทำรายการวัสดุ/ของเสียอันตรายที่มีใช้และที่เกิดขึ้นจากการให้บริการ
- โรงพยาบาลมีการจัดทำแนวทางการจัดการของเสียและวัสดุอันตราย
- มีการจัดทำคู่มือการใช้สารเคมีกรณีได้รับอันตรายจากสารเคมี ให้ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้
- โรงพยาบาลมีการจัดทำที่จัดเก็บวัสดุ/ของเสียอันตรายและมีการจัดจ้างบริษัทเอกชนรับไปทำลาย
- เมื่อเกิดอุบัติเหตุ มีการรายงานความเสี่ยงตามที่ทีม RM กำหนด วิเคราะห์หาสาเหตุ กำหนดแนวทางการแก้ไข และวางมาตรการป้องกัน

II-3.1 ค. การจัดการกับภาวะฉุกเฉิน

(1) ภาวะฉุกเฉินหรือภัยพิบัติที่มีโอกาสประสพ ผลกระทบและความต้องการบริการที่เพิ่มขึ้น การนำแผนไปปฏิบัติ

- คณะกรรมการตอบโต้ภัยพิบัติระดับอำเภอได้วิเคราะห์ภาวะฉุกเฉินหรือภัยพิบัติที่มีโอกาสประสพ ได้แก่ น้ำท่วม วาดภัย ดินถล่ม อุบัติเหตุหมี
  - 1) เหตุการณ์ที่มีผลสร้างความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในการดูแลผู้ป่วย : วาดภัย น้ำท่วม ดินถล่ม
  - 2) เหตุการณ์ที่ทำให้ความต้องการบริการเพิ่มขึ้นอย่างฉับพลัน : อุบัติเหตุหมี
  - 3) เหตุการณ์ที่ทำให้การบริการผู้ป่วยต้องหยุดชะงัก : ประปาไฟฟ้า โทรศัพท์ ไม่สามารถใช้งานได้

รายงานการประเมินตนเอง (SAR 2020) รพ.

(2) การจัดทำแผนรองรับภาวะฉุกเฉินหรือภัยพิบัติ และการนำแผนไปปฏิบัติ

- โรงพยาบาลมีแผนรองรับภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และมีการซ้อมแผนเตรียมความพร้อมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- วิธีการนำแผนไปปฏิบัติ
  - 1) มีการซ้อมแผนบนโต๊ะร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  - 2) มีการซ้อมแผนบนสถานการณ์สมมติที่กำหนดขึ้น
- ตัวอย่างบทเรียนการนำแผนไปปฏิบัติ
จากการซ้อมโรงพยาบาลมีการซ้อมแผนฉุกเฉินเตรียมความพร้อม อุบัติเหตุหมี ภัยพิบัติดินถล่ม พบโอกาสพัฒนาดังต่อไปนี้

โอกาสพัฒนา	การปรับปรุง
1.การติดต่อประสานงานระหว่างเครือข่าย	- จัดทำบัญชีเบอร์โทรศัพท์ และช่องความถี่คลื่นวิทยุสำหรับติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2.ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน	- จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติให้หน่วยงานต่างๆเพื่อใช้ทบทวนบทบาท หน้าที่ตนเอง - ฝึกทบทวนแผนบนโต๊ะ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
3.ทักษะการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	- จัดอบรมทบทวน เพิ่มทักษะ ความชำนาญการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
4.ความไม่พร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์	- จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ เช่น วิทยุสื่อสาร Head Lamp , Long Spinal board, Sport Light , โทรโซ่ง เป็นต้น

(3) การฝึกซ้อมแผน

วันที่ซ้อมแผน	การซ้อมแผน
22 ธ.ค. 2559	ซ้อมแผนระดับจังหวัด“การตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินกรณีอุทกภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม” อำเภอปากท่า จ.อุตรดิตถ์
26 พ.ค. 2560	ซ้อมแผนอุบัติเหตุหมี
9 ต.ค. 2560	ซ้อมแผน อุบัติเหตุหมี
26 ต.ค. 2560	ซ้อมแผนรับมือการวางระเบิด
20 ก.ย. 2561	ซ้อมแผนอุบัติเหตุหมี
5 มี.ค. 2562	ซ้อมแผนอุบัติเหตุหมี
ก.ย. 2563	ทำแผนซ้อมแผนรับมือภัยพิบัติวาตภัยและอุทกภัย
ต.ค. 2563	ซ้อมแผนอุบัติเหตุหมี

II-3.1 ง. ความปลอดภัยจากอัคคีภัย

(1) แผนป้องกันและควบคุมอัคคีภัย

- โรงพยาบาลมีแผนป้องกันการเกิดอัคคีภัย แผนระงับอัคคีภัยและแผนฟื้นฟูหลังเกิดเหตุอัคคีภัย
- หัวหน้าหน่วยงานจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในระดับหน่วยงาน

(2) การสร้างความตระหนัก การซ้อมแผนและปรับปรุง การประเมินผลระบบ

รายงานการประเมินตนเอง (SAR 2020) รพ.

- มีการจัดทำแผนอัคคีภัยและการซ้อมแผนกับหน่วยงานภายนอก พบว่าผลการประเมินผลการซ้อม แผนทุกชั้นตอนปฏิบัติได้ดีแต่เนื่องจากการเป็นารซ้อมจึงไม่ค่อยสมจริง และมีความพร้อมของบุคลากรค่อนข้างมาก จึงมีข้อเสนอแนะให้ซ้อมแผนให้เหมือนจริงและการแบ่งทีมปฏิบัติงาน
- บทเรียนที่ได้รับ :** จากการซ้อมแผนอัคคีภัยพบว่า เกิดปัญหาด้านการประสานงานระบบการสื่อสาร การแจ้งเหตุเมื่อเกิดอัคคีภัย ทักษะของบุคลากรด้านการระงับอัคคีภัย ความพร้อมอุปกรณ์ แผนผังการหนีไฟแต่ละหน่วยงานและบุคลากรยังขาดความรู้และแนวทางปฏิบัติตามบทบาทตนเอง
- การปรับปรุง :** ให้แต่ละหน่วยงานจัดทำแผนผังการหนีไฟและแผนการอพยพเคลื่อนย้ายในแต่ละหน่วย งานจัดทำคู่มือการป้องกันและระงับอัคคีภัยในทุกหน่วยงาน หน่วยงานควรมีการยกระดับทีมต่าง ๆ งานอัคคีภัย โดยหัวหน้าตึก หัวหน้างานทุกงานต้องทบทวนแผนอพยพหนีไฟให้บุคลากรในหน่วยงานเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้

(3) การตรวจสอบ ทดสอบ บำรุงรักษาระบบและเครื่องมือในการป้องกันและควบคุมอัคคีภัย

- เพื่อให้อุปกรณ์และเครื่องมือมีประสิทธิภาพในการป้องกันและควบคุมอัคคีภัยที่ได้มาตรฐานได้มีการดำเนินการดังนี้
  1. มอบหมายเจ้าหน้าที่ในแต่ละจุดบริการตรวจสอบอุปกรณ์ทุกเดือน บำรุงรักษาอุปกรณ์โดยเฉพาะตรวจสอบจุดเสี่ยงที่อาจจะเกิดอัคคีภัย
  2. มีทีม ENV round ทุก 1 เดือน
  3. จัดทำคู่มือดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า
  4. มีการเตรียมความพร้อมถึงดับเพลิงให้พอเพียงเหมาะสมกับประเภทใช้งานและมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน
  5. มีการตรวจสอบสัญญาณเตือนให้พร้อมใช้งาน **ผลลัพธ์ที่ได้** 1) อุปกรณ์ถึงดับเพลิงมีทั้งหมด 53 ถัง (ถังสีแดง 44 ถัง, ถังสีเขียว 9 ถัง) มีความพร้อมใช้ 2) มีระบบการแจ้งเตือนอัคคีภัย ในจุดเสี่ยง ทั้งหมด 6 จุด มีการวางแผนวางระบบให้ครอบคลุมทุกอาคาร 3) ไฟฉุกเฉิน

II-3.2 ก. เครื่องมือ

บริบท : ทีมเครื่องมือแพทย์ ร่วมกับทีมนำโรงพยาบาลฟากท่า ได้จัดแบ่งประเภทเครื่องมือทางการแพทย์ออกเป็น 4 กลุ่มด้วยกันคือ กลุ่มที่ 1 เครื่องมือสำหรับการช่วยชีวิต กลุ่มที่ 2 เครื่องมือสำหรับช่วยวินิจฉัย กลุ่มที่ 3 เครื่องมือสำหรับรักษา และกลุ่มที่ 4 เครื่องมือสนับสนุนทางการแพทย์ทั่วไป และได้กำหนดลำดับความสำคัญของเครื่องมือคือไว้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ลำดับที่ 2 ได้แก่กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 และลำดับสุดท้ายได้แก่ กลุ่มที่ 4 ตามลำดับ

(1) ผลการประเมินความเพียงพอและแผนการจัดหา

- ทีมเครื่องมือมีการสำรวจและประเมินความเพียงพอของเครื่องมือที่จำเป็นในหน่วยงาน โดยให้สอดคล้องต่อการบริการผู้ป่วยและให้เป็นไปตามมาตรฐานครุภัณฑ์การแพทย์โรงพยาบาลเครือข่ายระดับ F2 ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีการสำรวจปีละ 1 ครั้ง
- ทีมเครื่องมือมีการวางแผนจัดหาเครื่องมือแพทย์ร่วมกันกับหน่วยงานโดยให้หน่วยงานเขียนแผนเสนอความต้องการใช้เครื่องมือเป็นประจำทุกปี

ผลการประเมินความเพียงพอ

ประเภทเครื่องมือ	จำนวนขั้นต่ำที่ต้องมี	จำนวนที่มี					ผลการประเมินความเพียงพอ
		2559	2560	2561	2562	2563	
กลุ่มที่ 1 เครื่องมือสำหรับการช่วยชีวิต	5	6	6	7	7	7	เพียงพอ
กลุ่มที่ 2 เครื่องมือสำหรับช่วยวินิจฉัย	7	9	9	9	10	11	เพียงพอ
กลุ่มที่ 3 เครื่องมือสำหรับรักษา	20	21	23	31	37	42	เพียงพอ
กลุ่มที่ 4 เครื่องมือสนับสนุนทางการแพทย์ทั่วไป	90	92	94	112	118	126	เพียงพอ

รายงานการประเมินตนเอง (SAR 2020) รพ.

(2) การบริหารจัดการเพื่อให้มีเครื่องมือที่จำเป็นพร้อมใช้

- ทุกหน่วยงานมีการจัดทำแผนเสนอความต้องการเครื่องมือแพทย์ นำเสนอให้กับทีมเครื่องมือ รวบรวมส่งคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล เพื่อประเมินความสอดคล้องกับแผนการรายงานอุบัติการณ์ สถิติผู้รับบริการแต่ละแผนก ลักษณะงานบริการ นำข้อมูลร่วมกันพิจารณาความเพียงพอ และวางแผนตอบสนองตามความจำเป็น โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของเครื่องมือ โดยเฉพาะหน่วยงานที่ให้บริการผู้ป่วยวิกฤติ เช่น ER , LR
- มีการจัดทำบัญชีเครื่องมือให้ครอบคลุมเครื่องมือทุกชิ้น โดยใช้โปรแกรมครุภัณฑ์ออนไลน์
- กำหนดให้มีการบำรุงรักษาเครื่องมือโดย
  - ให้นำหน่วยงานมีการตรวจสอบความพร้อมใช้ของเครื่องมือตามความสำคัญ เช่น เครื่องกระตุ้นหัวใจ ให้มีการตรวจสอบทุกวัน และมีการสุ่มตรวจสอบจากคณะกรรมการทีมเครื่องมือ เดือนละ 1 ครั้ง ผลการสุ่มตรวจสอบ ทุกหน่วยงาน มีการตรวจสอบความพร้อมใช้ตามมาตรฐานที่กำหนด
  - ให้มีผู้รับผิดชอบเครื่องมือแต่ละเครื่องและมีคู่มือการใช้งานบำรุงรักษาอย่างง่ายในหน่วยงาน
- กรณีเครื่องมือมีปัญหาขัดข้อง เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีแนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น หากหน่วยงานแก้ไขไม่ได้ ให้แจ้งซ่อมในระบบครุภัณฑ์ออนไลน์ โดยช่างของโรงพยาบาลจะมาประเมินภายใน 1 ชั่วโมง และถ้าซ่อมไม่ได้ พัสดูจะส่งซ่อมไปยังหน่วยงานภายนอกประกันเวลา 30 วัน เจ้าหน้าที่พัสดูติดตามเรื่องการประเมินค่าใช้จ่ายในการซ่อมและดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการบริหารพิจารณา ภายใน 1 เดือน กรณีพิจารณาแล้วซ่อมไม่คุ้ม ให้เจ้าหน้าที่พัสดูทำเรื่องจำหน่ายตามระเบียบราชการ
- เครื่องมือแพทย์จะได้รับการสอบเทียบ ปีละ 1 ครั้ง โดยสำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพที่ 2 ผลการสอบเทียบเครื่องมือ

ปี	จำนวนเครื่องมือที่ได้รับการสอบเทียบ	ผ่าน	ร้อยละ	ไม่ผ่าน	ร้อยละ	เครื่องมือที่ไม่ผ่าน
2559	174 รายการ	170	97.70	4	2.29	- เครื่องวัดความดันดิจิตอล 1 เครื่อง - เครื่องชั่งน้ำหนักผู้ใหญ่ 2 เครื่อง - เครื่อง Suction 1 เครื่อง
2560	157 รายการ	155	98.72	2	1.28	- เครื่องวัดความดันอนาล็อก 1 เครื่อง - ปรอทวดอุณหภูมิในร่างกาย 1 อัน
2561	186 รายการ	166	89.24	20	10.76	-เครื่องตรวจคลื่นไฟฟ้า 1เครื่อง -เครื่องจีไฟฟ้า 1 เครื่อง -เครื่องวัดความดันบนรถ refer 1 เครื่อง -ปรอทวดอุณหภูมิในตู้เย็น 9 อัน -เครื่องสายสำหรับผสมของเหลว 1 เครื่อง -เครื่อง Suction 2 เครื่อง - เครื่องดึงคอ-หลัง 1 เครื่อง - เครื่องให้การบำบัดด้วยคลื่นอัลตราซาว 1 เครื่อง -เครื่องวัดความดันดิจิตอล 1 เครื่อง -เครื่องวัดความดันอนาล็อก 2 เครื่อง

2562	177 รายการ	174	98.30	3	1.69	- เครื่องดึงคอ-หลัง 1 เครื่อง - เครื่องควบคุมการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ 1 เครื่อง - เครื่องชั่งน้ำหนักผู้ใหญ่ 1 เครื่อง
2563	194 รายการ	188	96.9	6	3.1	- เครื่องควบคุมการไหลของออกซิเจน 3 เครื่อง

(3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริหารเครื่องมือ

1) ความเพียงพอและแผนการจัดหา โรงพยาบาลฟากท่าได้ให้หน่วยงานกำหนดเครื่องมือขั้นต่ำที่จำเป็นต้องมีในหน่วยงาน พร้อมทั้งให้หน่วยงานเสนอแผนความต้องการเครื่องมือแพทย์เป็นประจำทุกปี โดยจะนำผลการตรวจสอบสภาพความพร้อมใช้งานและอายุการใช้งานของเครื่องมือมาพิจารณาวางแผนทดแทนตามลำดับความสำคัญของเครื่องมือ ทำให้หน่วยงานมีเครื่องมือขั้นต่ำได้อย่างเพียงพอ

2) ความพร้อมใช้ของเครื่องมือ โรงพยาบาลฟากท่าเป็น โรงพยาบาลแล้วเครื่องมือทางการแพทย์ส่วนใหญ่(ครุภัณฑ์)ก็มีอายุการใช้งานที่ยาวนานกว่าที่สำนักงานประมาณกำหนดเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นเรามุ่งบริหารจัดการระบบบำรุงรักษาเครื่องมือเชิงป้องกันและการตรวจเช็คให้เครื่องมือแพทย์มีความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ เพื่อยืดอายุการใช้งาน และพยายามลดค่าซ่อมบำรุงให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในขณะเดียวกัน ทีมนำของโรงพยาบาลฟากท่าได้มีการของงบประมาณเพื่อมาจัดหาเครื่องมือแพทย์เพื่อทดแทนของเดิม พร้อมทั้งมีระบบสำรองเครื่องมือประเภทช่วยชีวิต ได้แก่ เครื่อง Defibrillator โดยสำรองไว้ที่ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน

II-3.2 ข. ระบบสาธารณูปโภค

(1) แผนบริหารระบบสาธารณูปโภค เพื่อให้ระบบสาธารณูปโภคพร้อมใช้และปลอดภัย และสามารถทำหน้าที่ได้เป็นปกติ โดยมีการจัดทำผังโครงสร้างและคู่มือของระบบต่างๆ ให้ครอบคลุม มีทะเบียนการตรวจสอบ การบำรุงรักษาระบบ ดังนี้

- อัตราการใช้น้ำในโรงพยาบาลฟากท่า เฉลี่ยประมาณ 59 ลบ.ม ต่อวัน และมีระบบสำรองน้ำเป็นแหล่งน้ำผิวดินเป็นหลัก มีแหล่งน้ำสำรอง จากอ่างเก็บน้ำห้วยสับฟากและมีถังสำรองน้ำ ๘99 บรรจุน้ำได้ 99 ลบ.ม. ถึงพักน้ำใส 2 ถึง บรรจุน้ำได้ 200 ลบ.ม รวมปริมาณน้ำสำรองของโรงพยาบาล ทั้งหมด 299 ลบ.ม ซึ่งสามารถสำรองน้ำใช้ได้ถึง 5 วัน ส่งผลให้มีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการ
- มีการจัดทำบันทึกข้อตกลง MOU ร่วมกับหน่วยงานภายนอก (อปท./ตชด.) กรณีที่น้ำสำรองมีไม่เพียงพอต่อการให้บริการและการดำเนินกิจการของโรงพยาบาล
- มีระบบการบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภคอย่างต่อเนื่องและการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้
  - มีการตรวจสอบประจำวัน มีการทดสอบเครื่องทุกวัน
  - มีการตรวจสอบน้ำประปาที่ใช้ในการอุปโภคประจำวัน
  - มีการส่งตัวอย่างน้ำประปาส่งตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการกรมอนามัย อย่างต่อเนื่อง ปีละ 4 ครั้งผลการตรวจผ่านเกณฑ์คุณภาพ

(2) ระบบไฟฟ้าสำรองและระบบสำรองสำหรับแก๊สที่ใช้ทางการแพทย์

- ความครอบคลุม ระยะเวลาที่สำรองได้ สมรรถนะของระบบไฟฟ้าสำรอง:
  - โรงพยาบาลมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า 1 เครื่อง ขนาด 100 Kva สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 36 ชั่วโมง
  - สามารถทำการจ่ายไฟหลังจากไฟฟ้าขัดข้องภายใน 15 วินาที
  - การบำรุงรักษา ทดสอบ และตรวจสอบ ระบบไฟฟ้าสำรอง : มีการตรวจสอบโดยช่างซ่อมบำรุงเป็นประจำทุกวัน
- ระบบสำรองสำหรับแก๊สที่ใช้ทางการแพทย์:

รายงานการประเมินตนเอง (SAR 2020) รพ.

-มีการใช้แก๊สทางการแพทย์ 2 ระบบ ได้แก่ ระบบ Pipe Line และระบบถังออกซิเจน

-ใช้ท่อบรรจุแก๊ส (Cylinder) แล้วส่งไปในระบบท่อแก๊สทางการแพทย์ (Medical gas piping system) ออกไปที่จุดใช้งานกับผู้ป่วย และมี pipeline alert แจ้งเตือนเมื่อออกซิเจนใกล้หมด พบปัญหาว่ารถขนส่งแก๊สออกซิเจนไม่มีกำหนดที่แน่นอนในการนำส่งแก๊สออกซิเจนให้รพ. ซึ่งอาจมาส่งปัดอาทิตย์ละ 1-2 ครั้ง ทำให้บางครั้งแก๊สออกซิเจนไม่เพียงพอ ได้แก้ไขโดยจัดให้มีผู้ตรวจสอบจำนวนถังออกซิเจนทุกวัน หากพบว่าถังออกซิเจนมีจำนวน 8 ถังให้ประสานร้านส่งแก๊สออกซิเจนผลจากการปรับปรุงทำให้มี แก๊สออกซิเจนที่เพียงพอสำหรับใช้กับผู้ป่วย ในปี 2564 มีแผนรับดูแลผู้ป่วย palliative care และ end of life ร่วมกับทีมบริการเพื่อจัดหาถังออกซิเจนให้เพียงพอให้บริการผู้ป่วย และจัดทำแผนพัฒนาระบบ IT monitor ออกซิเจนผ่านระบบ dashborad web app

- การบำรุงรักษา ทดสอบ และตรวจสอบ: การบำรุงรักษา ทดสอบ และตรวจสอบ:มีการตรวจสอบประจำวัน

(3) การติดตามข้อมูลระบบสาธารณสุขโลก เพื่อวางแผนปรับปรุงหรือสร้างทดแทน

- พัฒนาระบบ IT monitor ระบบสาธารณสุขโลก แก๊สทางการแพทย์ และระบบประปาผ่านระบบ dashborad web app เพื่อป้องกันปัญหาแก๊สทางการแพทย์ และน้ำประปาไม่เพียงพอ
- เครื่องกำเนิดไฟฟ้าของทางโรงพยาบาลมีการใช้งานมานาน เมื่อเข้าสู่ช่วงฤดูใน ฤดูร้อน จะมีไฟฟ้าดับค่อนข้างบ่อยและเป็นเวลานาน จึงมีความจำเป็นที่ซ่อมบำรุงเป็นประจำและเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซึ่งมีการใช้งานมานาน จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนงบประมาณในปี 2565 เพื่อจัดซื้อเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเพิ่มอีก 1 เครื่องเพื่อป้องกันการปัญหาไฟฟ้าขัดข้อง

1-3.3 ก. สิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ

(1) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

- การจัดระบบบริการแบบ New normal โดยมีการจัดจตุรรับบริการ ทุกจุดบริการรักษาระยะห่างกัน 1 เมตร จัดทำจากกันแบ่งส่วนระหว่างผู้ให้บริการและผู้ป่วย เพื่อการรักษาระยะห่าง ลดการสัมผัส ป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ
- จัดเตรียมความพร้อมของห้องแยกเดี่ยว หรือ modified AIIR หรือ ห้อง AIIR รวมถึง cohort ward เพื่อรองรับผู้ป่วยโควิด-19 และผู้ป่วยแพร่กระจายเชื้อทางอากาศ
- จัดสถานที่ในการบริการให้เป็นสัดส่วน สะอาด เป็นระเบียบ (กิจกรรม 5 ส.) เริ่มดำเนินการปี 2555 ถึงปัจจุบัน และได้มีกิจกรรม 5 ส. ภายในหน่วยงาน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดในการดำเนินงานของโรงพยาบาล เพื่อกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลดำเนินกิจกรรม 5 ส.อย่างต่อเนื่อง
- จัดสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกด้านอาคารที่พักไว้บริการสำหรับญาติ จุดบริการน้ำดื่ม
- มีระบบการจัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์การแพทย์/ครุภัณฑ์สำนักงาน/อุปกรณ์ออกกำลังกาย/ของเล่นเด็ก ที่ได้มาตรฐาน เน้นความปลอดภัย
- มีสถานที่ออกกำลังกายสำหรับเจ้าหน้าที่ ญาติ ผู้รับบริการ และประชาชนทั่วไป (ฟิตเนส, แบดมินตัน, เทนนิส) ให้บริการเวลา 16.30- 20.30 น.
- มีการจัดตั้งชมรมออกกำลังกายสำหรับเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล เพื่อกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ได้ออกกำลังกายที่หลากหลาย ได้แก่ ชมรมคนมักปั้นแอโรบิคเดิน-วิ่งโยคะ ในปี 2556 ถึงปัจจุบัน
- การส่งเสริมสุขภาพด้านจิตใจและสังคม มีการจัดทำบุญโรงพยาบาลประจำปี สืบทอดประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุในเทศกาลวันสงกรานต์ มีมุมธรรมใจที่ตีพิมพ์ผู้ป่วยใน
- โรงพยาบาลพากทำส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาสัมพันธ์ 5 เหล่า เทาแดง อำเภอพากทำเป็นกีฬาระหว่างหน่วยงาน
- โรงพยาบาลพากทำมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ (จัดสวนหย่อมทุกเดือน)

(2) สิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

- มีการส่งเสริมให้มีมุมส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้ป่วยและญาติที่มารับบริการ โดยให้ความสำคัญกับทั้งผู้ป่วยและญาติ ได้แก่มุมส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก 0-5 ปี ศูนย์เรียนรู้โรงเรียนพ่อแม่ มุมเรียนรู้ต่างๆ ที่แต่ละหน่วยงานจัดทำขึ้นสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยและญาติ
- การประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่ผู้มารับบริการที่ติดผู้ป่วยนอก ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30-09.00 น.

(3)(4) การเข้าถึงอาหาร/ผลิตภัณฑ์เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การใช้วัสดุครุภัณฑ์ที่ไม่มีอันตรายต่อสุขภาพ

- ส่งเสริมการเข้าถึง การบริโภคอาหาร/ผลิตภัณฑ์สร้างเสริมสุขภาพที่เหมาะสมกับบุคคล จัดให้นักโภชนากรมาให้ความรู้กับผู้ป่วย ญาติ และผู้มารับบริการ เรื่องการบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพ เช่น การบริโภคอาหารลดหวาน มัน เค็ม รวมทั้งอาหารเฉพาะโรคต่าง ๆ และจัดทำแผ่นพับให้ความรู้อาหารเฉพาะโรคต่าง ๆ ให้แก่ผู้ป่วย ญาติ และผู้มารับบริการ
- มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการร้านอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหารเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัย ปีละ 1 ครั้ง
- มีการควบคุมคุณภาพวัตถุดิบที่นำมาประกอบอาหารให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร คือ 1) มีการตรวจสอบความปลอดภัยอาหารด้วยชุดทดสอบ เก็บตัวอย่างวัตถุดิบที่นำมาประกอบอาหารในโรงพยาบาล ทำการตรวจเดือนละ 1 ครั้ง 2) มีการเก็บตัวอย่างอาหารที่จำหน่ายร้านค้าในอำเภอปากท่า ส่งตรวจศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 2 ทำการส่งตรวจปีละ 2 ครั้ง
- โรงครัวโรงพยาบาลปากท่าผ่านเกณฑ์มาตรฐาน Clean Food Good Taste
- ประกาศนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการลด ละ เลิก การใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารในโรงพยาบาล
- จัดทำเมนูรายการอาหารผู้ป่วยใน หมู่นเวียนอย่างน้อย 2 เดือน ใช้วัตถุดิบที่มีในพื้นที่ เน้นการปรุงประกอบด้วยวิธีการต้ม นึ่ง ผัดใช้น้ำมันน้อย หลีกเลี่ยงปรุงประกอบด้วยวิธีการทอด แกงกะทิ
- ใช้ภาชนะชานอ้อยสำหรับใส่อาหารผู้ป่วยแยกโรค และอาหารใส่ห่อกลับบ้าน
- ได้จัดทำโครงการสวนผักอินทรีย์ปีนสูงในโรงพยาบาล เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้รับประทานผักที่ปลอดสารพิษ และมีกิจกรรมร่วมกันภายใน โรงพยาบาล

II-3.3 ข. การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม**(1) ระบบบำบัดน้ำเสีย:**

- ระบบบำบัดน้ำเสียของโรงพยาบาลเป็นระบบตะกอนเร่ง มีการควบคุมคุณภาพน้ำให้ผ่านมาตรฐานโดย มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำบำบัดรายวัน และมีการส่งตัวอย่างน้ำทิ้งเพื่อตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการกรมอนามัยอย่างต่อเนื่อง ปีละ 4 ครั้ง ในปี 2563 มีการส่งตรวจคุณภาพน้ำทิ้ง 2 ครั้ง ไม่ผ่าน 1 ครั้ง โดยตรวจพบ Coliform bacteria และ Fecal coliform bacteria เกินค่ามาตรฐาน สาเหตุที่พบคือ เครื่องเติมคลอรีน ชำรุดทำให้ไม่สามารถกำจัดเชื้อได้ โรงพยาบาลปากท่าจึงได้จัดซื้อเครื่องเติมคลอรีนใหม่ ทดแทนเครื่องเดิมที่ชำรุดและใช้สำรองอีก 1 ชุด ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการส่งตัวอย่างน้ำส่งตรวจที่กรมอนามัย

(2) การลดปริมาณของเสีย:

- ทีม ENV ได้ดำเนินการตามนโยบายเรื่องการอนุรักษ์พลังงานและพิทักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่อง โดยการกำหนดนโยบาย ดังนี้
  - การคัดแยกขยะให้ถูกต้อง
  - การใช้วัสดุครุภัณฑ์ที่ไม่มีอันตรายต่อสุขภาพ กำหนดประเภทของวัสดุครุภัณฑ์ที่ลด/ห้ามใช้ในโรงพยาบาล ได้แก่ ยาฆ่าหญ้า, ลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารในโรงพยาบาล, ใช้แบตเตอรี่แบบชาร์ต แทนแบตเตอรี่ที่ใช้เพียงครั้งเดียวแล้วทิ้ง
  - ลดการใช้ถุงพลาสติก “โครงการพกถุงผ้ามาหาหมอ”

รายงานการประเมินตนเอง (SAR 2020) รพ.

- นโยบายประหยัดพลังงาน ลดภาวะโลกร้อน กำหนดให้เปิดเครื่องปรับอากาศได้ ตามความเหมาะสม ปรับค่าอุณหภูมิของเครื่องปรับอากาศอยู่ที่ 25 องศา และกำหนดให้ใช้เครื่องปรับอากาศในแต่ละวันให้ใช้ไม่เกินวันละ 5 ชั่วโมง, ในช่วงหยุดพักกลางวัน เวลา 12.00-13.00น. ให้ทุกหน่วยงานที่ไม่ได้ให้บริการผู้ป่วย ปิดไฟฟ้าภายในห้องทำงาน และขณะที่ไฟฟ้าภายในโรงพยาบาลดับ ต้องใช้พลังงานไฟฟ้าจากเครื่องสำรองไฟ ห้ามเปิดเครื่องปรับอากาศภายในหน่วยงาน
- ส่งเสริมการนำกระดาษที่ใช้แล้ว มา re - use สำหรับเอกสารที่ไม่เป็นทางการ
- รณรงค์ให้เจ้าหน้าที่พกแก้วน้ำส่วนตัว

(3) การกำจัดขยะ:

- ระบบการจัดการขยะของโรงพยาบาลฟากท่า แบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย ขยะย่อยสลาย ขยะติดเชื้อ โดยขยะทั่วไปจะมีรถขององค์การบริหารส่วนตำบลฟากท่ามารับไปกำจัดต่อ ขยะติดเชื้อ ขยะอันตรายจ้างเหมาบริษัท ส.เรื่อโรจน์รับไปทำลาย จัดเก็บ 1 ครั้ง/สัปดาห์ ขยะย่อยสลาย มีการจัดทำถังอินทรีย์ทำปุ๋ยหมักใช้บำรุงต้นไม้ในโรงพยาบาล ส่วนขยะรีไซเคิลแต่ละหน่วยงานนำมาจำหน่ายและจัดตั้งเป็นกองทุนของโรงพยาบาล
- ทีม IC ร่วมกับทีม ENV ได้กำหนดประเภทขยะ เส้นทางรับส่งขยะ และผู้รับผิดชอบขยะแต่ละประเภทให้ชัดเจนเพื่อสะดวกต่อการควบคุมกำกับ

(4) การร่วมมือกับชุมชนในการปรับปรุงและปกป้องสิ่งแวดล้อม:

- ระบบสิ่งแวดล้อมสู่ชุมชน โดยการพัฒนาระบบ Green and Clean Hospital ระดับ Plus กำหนดให้พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่ชุมชนและเครือข่ายโรงพยาบาลฟากท่า เน้นเรื่องการจัดการปัญหาขยะในชุมชน โดยพัฒนาให้ชุมชนรู้จักการแยกขยะ เช่น ขยะเปียกจากครัว ขยะรีไซเคิล
- “โครงการพกถุงผ้ามาหาหมอ” แทนถุงพลาสติกสำหรับผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ทำให้ลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกและทรัพยากรที่ไม่จำเป็น

iv. ผลการพัฒนาที่โดดเด่นและภาคภูมิใจ

- ผ่านการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานการจัดบริการอาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาล ระดับดีมาก ในปี 2563 จากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ได้รับรางวัลสุดยอดโรงพยาบาลสะอาดแห่งปี 2562 ระดับจังหวัดอุดรธานี
- ผ่านการประเมินผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN and CLEAN Hospital ในปี 2563ผ่านเกณฑ์ในระดับ GREEN and CLEAN Hospital Plus
- ผ่านการประเมินรับรองโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย ในปี 2562 , 2563
- ได้รับการประเมินรับรองสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน (Healthy Workplace) ระดับดีมาก ปี 2551 – 2563 จากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

v. แผนการพัฒนา

มาตรฐาน	Score	DALI Gap	ประเด็นพัฒนาใน 1-2 ปี
41. ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของโครงสร้างและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การจัดการกับวัสดุและของเสียอันตราย	3.5	LI	● พัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเยียวยาและความผาสุกของผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ และผู้มาเยือน ● การติดตามและปรับปรุงระบบงาน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อความปลอดภัยของผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ และผู้มาเยือน ● ENV Round อย่างต่อเนื่อง

รายงานการประเมินตนเอง (SAR 2020) รพ.

Date: 14/01/2563

มาตรฐาน	Score	DALI Gap	ประเด็นพัฒนาใน 1-2 ปี
42. การจัดการกับภาวะฉุกเฉิน และการป้องกันอัคคีภัย	3.5	L	- มีแผนจัดซื้ออุปกรณ์ในการสนับสนุนที่มีอัคคีภัย - พัฒนาทักษะของบุคลากรด้านการระงับอัคคีภัย
43. ระบบการบริหารเครื่องมือและสาธารณูปโภค	3.5	L I	- มีทบทวนการใช้เครื่องมือที่สำคัญสำหรับบุคลากร จัดหาเครื่องมือทดแทนเครื่องมือที่ขาดแคลน และชำรุด - พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อติดตามและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระบบสาธารณูปโภค และใช้วางแผนปรับปรุง
44. สิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ	3.5	L	พัฒนาสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของบุคลากร ผู้ป่วย ผู้รับบริการอื่นๆ และประชาชนในพื้นที่
45. การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม	3.5	L	การร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม